

Î N C H E I E R E

17 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Florentino Delure”,

la acțiunea în contencios administrativ depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Florentino Delure” împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal cu privire la anularea actelor administrative, încasarea drepturilor de import și repararea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Florentino Delure” împotriva hotărârii din 26 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La data de 02 august 2019 SRL „Florentino Delure” a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal, prin care a solicitat anularea majorării valorii în vamă a mărfurilor importate în baza declarației vamale nr. 2070 I 48854 din 05 iunie 2019; anularea actului de inspecție aferent declarației vamale nr. 2070 I 48854 din 05 iunie 2019, în partea majorării valorii în vamă a mărfurilor; anularea deciziei de soluționare a cererii prealabile nr. 28/11-11559 din 15 iulie 2019 emise de Serviciul Vamal; încasarea în mod solidar din contul pârâților a drepturilor de import achitate suplimentar în sumă de 160 309,85 lei; încasarea în mod solidar a cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 05 iunie 2019 în numele SRL „Florentino Delure”, de către brokerul vamal a fost depusă declarația vamală nr. 2070 I 48854 privind importul articolelor vestimentare (sacouri, pantaloni, costume) din Turcia, cu toate anexele necesare, inclusiv ordinele de plată a prețului pentru marfa importată.

În pofida faptului că valoarea în vamă a mărfurilor declarate a fost veridică și confirmată prin actele anexate, colaboratorul vamal nu a acceptat-o, a evaluat mărfurile de sine stătător și a întocmit în acest sens actele de inspecție.

Reclamanta a menționat că la data de 11 iunie 2019 i-a fost adus la cunoștință actul de inspecție.

Nefiind de acord cu actul de inspecție la 20 iunie 2019 a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea (retragerea) majorării valorii în vamă a mărfurilor importate în baza declarației vamale nr. 2070 I 48854 din 05 iunie 2019 și a actului de inspecție aferent declarației vamale nr. 2070148854 din 05 iunie 2019, în partea majorării valorii în vamă a mărfurilor, precum și restituirea drepturilor de import achitate suplimentar, ca rezultat al majorării valorii în vamă a mărfurilor.

Prin răspunsul din 15 iulie 2019 Serviciul Vamal nu a satisfăcut cerințele SRL „Florenitono Delure”, fiind recepționat la 18 iulie 2019.

Considera acțiunile organului vamal ca fiind ilegale și neîntemeiate, or, nu s-au invocat careva motive plauzibile care ar dovedi incorectitudinea valorii mărfii declarate de reclamantă. Mai mult, nu s-a prezentat un calcul referitor la majorarea valorii mărfii, dar a stabilit abuziv prețul pe baza metodei 6 - metoda de rezervă - cea mai flexibilă și, respectiv, cea mai arbitrară metodă (rubrica 43 din DV-6).

În argumentarea poziției sale, organul vamal a invocat că există discrepante între prețul declarat și valoarea mărfurilor identice anterior importate. În pofida acestei constatări, organul vamal nu a calculat valoarea în baza metodei 2 (art. 12 și art. 14 din Legea cu privire la tariful vamal), dar în baza metodei 6, evitând aplicarea celorlalte 4 metode - ceea ce contravine flagrant art. 8 și art. 10 din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20.11.1997.

Reclamanta consideră că acțiunile vămii contravin și pct. 51 din Regulament, conform căruia stabilirea valorii în vamă prin metoda de rezervă se bazează pe principiile de determinare a valorii în vamă aplicate metodelor prevăzute la art. 11-16 din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20.11.1997, dar cu o flexibilitate rezonabilă în aplicare, în sensul notelor interpretative la art. 17 la această lege, cu respectarea succesiunii de aplicare a metodelor de evaluare în vamă, stabilită de art. 10 din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20.11.1997.

De asemenea, organul vamal a indicat că a stabilit o divergență prin compararea prețului mărfii declarat cu prețul mărfii celei mai apropiate tranzacții identificate după cantitate și condiții comerciale. Contrar acestei alegații pur declarative, organul vamal nu a demonstrat că prețurile mărfuri identice anterior importate, ar fi la un preț mai mare, stabilit conform metodei nr. 1, decât cel al SRL „Florentino Delure”.

În conformitate cu pct. 10 din Regulament, în sensul art. 12 și art. 14 din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20.11.1997 (valoarea de tranzacție a mărfurilor identice), valoarea în vamă se determină prin corelare cu valoarea de tranzacție a unor mărfuri identice vândute în aceleași condiții comerciale și aproximativ în aceleași cantități cu a mărfurilor de evaluat.

Totodată, potrivit ultimului alineat din punctul 10, în sensul prezentului punct, „valoarea de tranzacție a mărfurilor identice importate” reprezintă o valoare în vamă stabilită anterior în conformitate cu art. 11 din Legea cu privire la tariful vamal, ajustată în conformitate cu alineatele unul și doi din prezentul punct.

Conform pct. 52 din Regulament, la aplicarea metodei de rezervă pentru selectarea mărfurilor identice sau similare, ca bază prioritar se iau în considerare tranzacțiile pentru care valoarea în vamă a fost acceptată în baza valorii de tranzacție.

Organul vamal este în drept să se conducă de valorile mărfurilor importate anterior doar cu condiția că anterior valoarea acelor mărfuri a fost stabilită strict potrivit art. 11 din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20.11.1997, adică conform metodei 1.

Drept pretext al acțiunilor sale ilegale, organul vamal a indicat că datele din acte sunt contradictorii. În pofida acestei consemnări din actul de inspecție, organul vamal nu a indicat care anume date ar fi contradictorii și cum ele eventual ar putea influența valoarea mărfii.

Caracterul tendențios al acțiunilor organului vamal se confirmă și prin faptul solicitării prin actul de inspecție a unor documente care au fost din start prezentate organului vamal. Deci, consemnările din actul de inspecție sunt standardizate, iar scopul final, bine determinat, a fost majorarea valorii în vamă a mărfurilor indiferent de orice. Drept exemplu, menționează că prin actul de inspecție organul vamal a solicitat prezentarea ofertelor de preț de la producător și exportator, dar acestea au fost prezentate de la bun început, fapt confirmat prin borderoul documentelor anexate: pro forma actului comercial; organul vamal a solicitat prezentarea declarației vamale a țării de export, documentelor care sunt în măsură să dovedească realitatea valorii anunțate, dar și astfel de documente au fost prezentate de la bun început - dispoziția de plată - fapt confirmat prin borderoul documentelor anexate.

De asemenea, reclamanta a specificat că în conformitate cu pct. 34 din Regulament privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15.08.2016, în situația în care sunt îndeplinite prevederile de aplicare a metodei de tranzacție potrivit art. 11 din Legea cu privire la tariful vamal, totodată nu se constată discrepanțe considerabile prin compararea mărfurilor identice sau similare anterior importate cu cele de evaluat, organul vamal acceptă metoda de tranzacție.

SRL „Florentino Delure” a menționat că organul vamal nu a informat-o despre criteriile de determinare a valorii în vamă, fapt care denotă că acțiunile biroului vamal sunt doar tendențioase. Pornind de la prevederile legale naționale și internaționale, organul vamal, care efectuează vămuirea mărfurilor introduse, va utiliza drept primă bază pentru determinarea valorii în vamă a mărfurilor valoarea tranzacției, adică prețul efectiv plătit sau de plătit și numai atunci când valoarea în vamă conform valorii tranzacției nu poate fi obiectiv stabilită, organul vamal și importatorul trebuie în mod normal să se consulte pentru a găsi baza valorii prin aplicarea consecutivă a celorlalte metode de apreciere. Nici unul din argumentele biroului vamal nu fac dovada parcurgerii consecutive de către acesta a metodelor de evaluare, astfel cum este prescris de art. 8 alin. (3) din Legea cu privire la tariful vamal, ceea ce confirmă că, organul vamal a calculat arbitrar prețul în baza criteriilor stabilite pentru metoda de rezervă, dispunând majorarea valorii în vamă a mărfii, negând astfel prevederile naționale și internaționale aplicabile în domeniu.

De asemenea, reclamanta a indicat că sunt transparente operațiunile de vânzare internațională a mărfurilor. Astfel, produsele textile sunt importate direct de la producător, fără participarea companiilor din zonele offshore, fiind prezentată și declarația vamală de export din Turcia în care este indicată aceeași valoare a mărfii.

Astfel, valoarea în vamă declarată inițial a fost reală, veridică și transparentă, iar acțiunile organului vamal contribuie la creșterea semnificativă a prețurilor de vânzare a mărfurilor către consumatorii finali.

Prin hotărârea din 26 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins acțiunea depusă de către SRL „Florentino Delure” împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal cu privire la anularea actelor administrative, încasarea drepturilor de import și repararea cheltuielilor de judecată ca fiind neîntemeiată. (f.d. 133, 137-141)

La data de 11 noiembrie 2020, cu respectarea termenului prevăzut la articolul 232 din Codul administrativ, SRL „Florentino Delure” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 26 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, ulterior la data de 30 decembrie 2020 a depus apel motivat.

Prin decizia din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către SRL „Florentino Delure” împotriva hotărârii din 26 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 175, 176-188)

În susținerea concluziei sale instanța de apel, cât și instanța de fond au constatat că, la data de 05 iunie 2019, în numele SRL „Florentino Delure” de către brokerul vamal a fost depusă declarația vamală nr. 2070148854 privind importul articolelor vestimentare (sacouri, pantaloni, costume), fiind prezentat un set de documente.

În rezultatul controlului documentar, conform actului de inspecție din 05 iunie 2019, s-a stabilit că datele din acte sunt contradictorii și există discrepanță între prețul declarat și valoarea mărfurilor identice anterior importate, iar conform pct. 34 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15.08.2016, s-a solicitat pentru confirmarea valorii declarate - contractul aferent tranzacției de import și acordurile adiționale la el (în original), corespondența comercială purtată în vederea încheierii și negocierii prețului, oferta de preț de la producător/vânzător, comenzile de livrare, certificatul de calitate eliberat de producător, declarația țării de export, alte documente și informații care sunt în măsură să dovedească realitatea valorii anunțate, fiindu-i explicat dreptul să declare valoarea în vamă a mărfurilor prin aplicarea metodelor alternative prevăzute de art. 12-17 din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20.11.1997, precum și dreptul să solicite amânarea determinării definitive a valorii în vamă.

Instanțele au reținut că, reprezentantul SRL „Florentino Delure” a luat cunoștință cu mențiunile inspectorului vamal la data de 10 iunie 2019, semnând astfel actul de inspecție. La 11 iunie 2019 SRL „Florentino Delure”, în calitate de declarant, nu a prezentat actele suplimentare solicitate și nici nu a optat pentru amânarea determinării definitive a valorii în vamă. Acesta a optat pentru opțiunea de a declara valoarea prin aplicarea metodei de rezervă, care fost acceptată de organul vamal, fapt ce se confirmă prin mențiunea și semnătura indicată pe actul de inspecție „agentul economic mi-a dat acordul să aleg metoda de rezervă”.

La data de 16 iulie 2021 și 01 octombrie 2021 SRL „Florentino Delure” a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei atacate și a hotărârii din 26 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei noi decizii,

prin care să fie admisă acțiunea depusă de către SRL „Florentino Delure” , precum și încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 19 335 lei.

În motivarea recursului, recurenta a indicat că instanța de fond, cât și instanța de apel contrar normelor de drept material au ajuns la concluzia că metoda 1 nu poate fi aplicată deoarece nu a fost prezentat setul complet de acte obligatorii, totodată nu au indicat concret care acte obligatorii nu au fost prezentate și norma legală care prevede prezentarea setului complet de acte.

Recurenta a mai indicat că instanțele ierarhic inferioare nu au dat nici o apreciere circumstanțelor expuse în acțiune și în apel.

De asemenea, la data de 15 noiembrie 2021 a depus o cerere, prin care a solicitat încasarea sumei de 2500 lei cu titlu de cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice achitate în baza ordinului de plată nr. 314 din 27 octombrie 2021.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța constată că se încadrează în prevederile articolului 245 din Codul administrativ.

În conformitate cu articolul 245 alin.(1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 22 iunie 2021.

La data de 16 iulie 2021 SRL „Florentino Delure” a depus recurs nemotivat. (f.d. 189)

Decizia motivată a fost notificată avocatului Eugeniu Glușenco, care reprezintă interesele SRL „Florentino Delure” la data de 15 septembrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate anexat la materialele cauzei nr. DS8003559741AS. (f.d. 193)

SRL „Florentino Delure” a depus recurs motivat la data de 01 octombrie 2021, fiind respectat termenul instituit de legiuitor în art. 245 din Codul administrativ.

La data de 08 octombrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Biroului Vamal Centru, Serviciului Vamal copia recursului motivat declarat de către SRL „Florentino Delure”. (f.d. 203)

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de către SRL „Florentino Delure”, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către SRL „Florentino Delure”.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Florentino Delure”, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh